

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus Sodalitatis: Hoc Est: Christianarum Institutionum Libri quinque

Coster, Franciscus

Antverpiæ, 1587

26 Meditationes quotidianæ iuxta ordinem dierum hebdomadæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46553)

102 CHRISTIANARVM
Cōfiteor. *Salve Regina*, aut alia oratio ad D. Vir-
ginem. denique oratio Dominica ad Ange-
lum custodem.

CAPVT XXVI.
MEDITATIONES QUOTI-
diane, iuxta ordinem dierum
hebdomade.

PRÆFATIO.

IN TER omnia pietatis veræ exerci-
tia, Christiane Lector, nihil præstan-
tius, nihil Deo gratius hominiq. vtilius,
ac magis necessarium, & ad bene beateq.
viuendum accommodatius esse potest;
quàm se diligenter, in assidua vitæ & pas-
sionis Domini nostri Iesu Christi medi-
tatione exercere. Id quod non modò san-
ctissimorum ac eruditissimorū hominum
exempla & doctrina, sed ipsa etiā expe-
rientia rerum magistra luculenter osten-
dit atq. confirmat. Si enim vitia vis fuge-
re, & peccata declinare: tecum expende,
quid non egerit, ac passus sit triginta tres
annos vnigenitus filius Dei, vt te à pec-
catis ac vitiis omnibus liberaret. Si humi-
litem, mansuetudinem, patientiā, obe-
dientiam, charitatem, cæterasque Christi
vir-

ir-
ge-
rci-
an-
ius,
teq.
est;
pal-
edi-
an-
um
spe-
ten-
ge-
nde,
tres
pec-
mi-
obe-
risti
vir-

INSTITVTIONVM LIB. I. IO;
virtutes amas, iisq; animum tuum ornare
desideras; inspice viuum & absolutum om-
nis virtutis exemplar, Dominum tuum
Iesum Christum. Si verò vis mundum, &
ea quæ in mundo sunt cõtemnere, ac pro
nihilò ducere; seriò tecum cogita, qualem
in hoc mundo vitam Christus Dominus
egerit, quàm pauperem, quàm vile & ab-
iectam, quantisq; laboribus & doloribus
plenam; quas insidias & calumnias; qua-
lem deniq; mortem tui amore, tuæq; sa-
lutis causa pertulerit. Si denique ad Dei
amorem & gratiarum actionem te velis
excitare atq; inflammare; quid quæso ef-
ficacius, quàm Christi vitam & passionem,
& quàm multa atq; immensa ex illis be-
neficia simus consecuti, sedulò meditari?
Vt non immeritò dixerit Apostolus: Re-
cogitate eum, qui talem sustinuit à pec-
catoribus aduersus semetipsum contra-
dictionem, vt non fatigemini animis ve-
stris deficientes. Et D. Petrus: Christo, in-
quit, passo in carne, & vos eadem cogita-
tione armamini. Cæterum vt maiori cum
fructu meditationibus istis vtaris, Chri-
stiane Lector, talis erit in iis tibi seruanda
ratio, vt orationis tempore, primò qui-

dem puncta omnia illius diei perlegas; deinde verò in illius contéplatione diutius hæreas, in quo magis perlegendo afficiebaris. Meditans porrò de virtute aliqua, seculò tecum perpendas, quàm studiosè Christus seruator tuus se in ea exercuerit, tibi exemplum præbens, vt vestigiis ipsius diligenter insistas. Atque tunc ipse tecum statues, ad eius imitationem præsentis illo die, in eadē virtute aliquem progressum facere. Dabisque operam sæpius interdiu, conceptum propositum in mentem reuocare, atque occasiones non negligere, quibus in ea te virtute exerceas. Puncta autem quinque sunt: Primum ex Christi infantia; secundum ex eius vita; tria deinceps sequentia ex eiusdem passione desumpta.

Die Dominico, de humilitate Christi.

Primò cogitabis, quāta humilitate Dei filius, summus ille totius mundi monarcha, è cælis in virgineum humilis virginis Mariæ vterum descenderit, atq. seipsum exinaniuerit; formam serui accipiens. Rogabis proinde eundem illum Dominum, vt veram humilitatem donet, gratiamq. tibi infundat, qua superbia omnis, inanis gloria, atq. tui ipsius cōplacencia ex corde tuo radicitus euellantur: considerabisq. tecū sæpenumerò, quot quantisq.

risq. adhuc imperfectionib⁹ sis obnoxius, quã mi serè in vitia quotidie labaris, quã deniq. parum hactenus in virtutibus promoueris.

Secundò considerabis, quãta animi demissione à Ioanne Baptista se baptizari sic passus, haud aliter quã si homo peccator fuisset, indigens purgatione aut expiatione: qui tamen Deus verus & homo, ab omni profusor de peccati immunis, ipsi etiam Ioanni gratiam omnem, qua prãditus erat, contulerat. Tu igitur vermiculus cum sis, creatoris tui exemplo, quibusuis, qui te vel docent vel hortantur, vel reprehendunt, subiicitor, etiamsi multo te sint & inferiores & imbecilliores.

Tertiò, summã illã humilitatem perpende, qua instante passionis tempore, humanã suam exponens infirmitatem, animi sui tristitiam Apostolis declarauit, cũ diceret: Tristis est anima mea vsq. ad mortem: cũ tamen ille ipse sit, qui vera lætitia tam eos, qui in cælis, quã qui in terris degunt, perfundit. Disce igitur non nimium tibi fidere, neque in tentationibus, quæ vel exterius vel interius obueniunt, de teipso plus æquo præsumere, sed submisse de te sentiens, aliorum sana consilia nõ vereare & petere & amplecti.

Quartò cõsidera, quã humiliter Christus Dominus omnium potētissimus, velut homo ab omni auxilio destitut⁹, in terrã se prostrauerit: patremq. suũ, vt nostra expiaret crimina, illachrymãs orauerit; & præ amoris magnitudine, sanguineũ sudorem largiter emisit.

Ea propter etiam tu in quavis tribulatione & cordis angustia, humili oratione te ad Christū seruatorem conuertas, nihilq. tibi amore illius indulgeas, te totum eius voluntati consecres.

Quintò intuere, quā fuerit humilis illa resignatio, qua voluntatē suam cælesti patri (cui tamen vt Deus equalis erat) promptissimè obtulit, ita dicēs: Nō mea, sed tua voluntas fiat: quamq. non fuerit dedignatus angeli cōsolationē sēq. cōfortationem admittere, qui alioqui totius orbis est cōsolator, omnesq. in agone cōfortat. Igitur & tu profunda humilitate, Dei te volūtati submittas, omnib. in reb⁹, quæ vel interius vel exterius euenire possunt; magna cum fiducia consolationē cælestem expectans.

Sub finem meditationis, talem orationem adiungito.

Domine Iesu Christe, fili Dei viui, ipse verus Deus & potentissimus rerum omnium conditor & moderator qui vt humilitatis nobis exemplum relinqueres, è sublimi calo in hanc terram descendisti, humanam nostram infirmitatem atque abiectiōnem assumens; à seruoq. tuo Ioanne, velut impurus peccator, baptizari voluisti; & passione tua iam instāte, charis discipulis, cordis tui tristitiam patefecisti; prostratusq. in terram sudore sanguineo emisso, humillimè voluntatem tuam in voluntatem patris resignasti; aliaq. quàm plurima egisti, quæ summe humilitatis sunt argumentum: Precor, vt profundam mihi dones humilitatem, qua me omnibus facile lubensq. subiectus, neque altè de me ipso sentiam; sed vilis sim abiectusq. semper in oculis meis, & talis ab omnibus haberi

haberi cupiam. Qui cum Deo patre in unitate spiritus sancti vivis & regnas Deus in secula benedictus, Amen.

Die Lune, de Mansuetudine Christi.

Primùm, eã mansuetudinẽ diligenter expende, qua innocẽs ille puerulus recens natus, orbi se ostẽdit, licet inimicissimo. Ora eundem ipsum, vt veram innocentia, & cordis mansuetudinem donare dignetur.

Secundò cogita, quãta mansuetudine, quãtaq. modestia cum Apostolis suis, licet imperitis ac simplicibus, versatus sit; tã verbis quã factis mansuetudinẽ omnẽ præ se ferens; quãque mansuetẽ Iudæorũ captiosis & malignis quæstionibus responderit. Quocirca etiam tu summa modestia animiq. mansuetudine cum omnibus versari discas; neq. verbo neq. opere vllũ inmodestia signum præbeas, quantumcunque tibi verbis ac factis aduersentur.

Tertiò vide, quã mansuetẽ Iudam proditorem sit osculatus; & se capiendum hostibus benignẽ obtulerit; omniaq. corporis membra stringenda præbuerit. Proinde & tu mansuetẽ & amicẽ his omnibus occurras, qui te vel spernunt, vel ludibrio habẽt, quantumuis grauem tibi irrogauerint iniuriam.

Quartò qua sit vsus mansuetudine cõsidera, dum corã impio Anna ligatus staret; quã mansuetẽ ipsi insidiosẽ interroganti respõderit; ac diram sit alapam perpeffus. Quapropter etiam tu mansuetẽ feras, si quando tibi duriter respondeatur; etiam si rectẽ tibi, tuo quidem

dem

dem iudicio, aut fecisse, aut dixisse videaris.

Quintò, illam quoq. mansuetudinem perpende, quam in ædibus Caiphæ singularè exhibuit, in omnibus illis occultis pœnis ac illusionibus: cum videlicet facies illa suavissima, in quâ considerant angeli prospicere, tã ignominiosè velaretur, alapis & colaphis crudeliter cæderetur, & tã fœdè cõspueretur, aliisq. id genus multis tormentis afficeretur, quæ nulli vnquã mortaliũ innotuerũt. Tu igitur discas mansuetè ferre, quidquid molestiarum vel interius vel exterius occurrerit. Atq. si occultè tibi quispiam molestus sit, magna id equabilitate, animi alacritate, hilariq. vultu sustineas, ob amorem amici saluatoris, & dilectissimi animæ tuæ sponsi, Iesu Christi Domini nostri.

Finita meditatione, ita precabere.

Domine Iesu Christe, præclarum omnium virtutum exemplar; qui summã semper omnibus mansuetudinem præbuiisti, tam in natiuitatis tuæ exordio, quando te mundo ostēdisti inimicissimo; quàm per totam reliquam vitam, in qua modestia summa cum discipulis rudibus, & Iudæis continenter insidiantibus, versatus es: quàm denique passionis tempore, cum & proditorem Iudã mansuetissimè deosculabaris, & Iudæis eadem semper modestia te ipsum exhibebas, quæ tumuis duriter ligarent, cederent, in faciem conspuerent, multasq. irrogarent iniurias: Rogo humillimè, ut veram mihi largiaris mansuetudinem, qua sedato animo mea omnia peragam, modesteq. me apud alios habeam, atque mansuetè cum omnibus verser, siue benignè, siue durius mecum agant. Qui vivis & regnas cum

INSTITVTIONVM LIB. I. 109
eum Deo patre & Spiritu sancto Deus, in omnia se-
cula, Amen.

Die Martis, de patientia Domini.

Primò diligenter aduerte singulare paci-
tiæ exemplum, quod tibi in tenerrima illa
ætate, nimirum in sua circuncisione præbuit,
in qua pretiosum suum sanguinè benignè pro
nobis fundens, graui illo vulnere tenellus ad-
huc infantulus afflictus fuit. Idcirco in te vi-
tia omnia, omnes prauas affectiones, omniaq;
mala desideria circumcidere & amputare stu-
de: Et sicut Christus legem ex animo perfe-
cit, ita etiam tu ne ad latù vnguem à tibi præ-
scriptis viuendi legibus deflechte; quin potius
ad eas temetipsum compone, licet id naturæ
nonnunquam molestum videatur.

Secundò cogita, quanta patientia Iudæorū
omnes iniquas persecutiones tolerarit, quādo
eum truculento vultu contuebantur, quando
dæmonio obsessum dicebant, quando nūc la-
pidibus eū obruere, nunc de monte præcipita-
re satagebant. Esto & tu ergo patiens in om-
nibus iis, quæ tibi occurrunt, molestiis. Atque
æquabilè te præbeto, modestū & quietum in
omnib⁹, quæ obiciuntur tibi, vel impinguntur.

Tertiò contemplare, quanta fuerit eius pa-
tientia in domo Pilati, quādo tot cōficta mē-
dacia & iniquas calūnias patientissimè susti-
nuit. Si quando itaq; tibi falsum crimen obii-
citur, aut quauis alia iniuria præter meritū af-
ficeris, ita vt contēnaris, vilis vel etiā impro-
b⁹ habearis, tūc verbo illo Saluatoris te solares

NON

Non est discipulus super magistrū suum, nec feruus maior domino suo: & illo, quod ad Pilatū dixit: Regnū meum nō est de hoc mundo. Ac proinde nec hic vllū quæras honorem.

Quartò considera, quā patienti animo probra, iniurias, atq. irrisiones in domo Herodis perpeffus sit; & quo pacto ad Pilatū, non aliter atq. stultus & delirus, per plateas deductus, omnium risibus fuerit expositus: neque in his omnibus vel verbum responderit, aut vllum impatientiæ signum exhibuerit. Sic tu patienter taceas; etiamsi ob id simplex, rudis, vilis, imperitus, ac stultus reputeris.

Quintò meditare, quanta crudelitate sponfus atq. saluator animæ tuæ, columnæ alligatus, quanta paciētia durissima illa verbera propter te sustinuerit. Disce igitur etiam tu confusionem omnem, quocunq. modo ea tibi acciderit, non solum infracto animo tolerare, sed ob Christi amorē libenter illi teipsum subiicere. Disce omnem incommoditatē, dura verba, & quicquid tibi aduersi acciderit, æquanimiter sustinere. Disce nec verbera, si quæ Christi amore inferātur, refugere: memor tot tantarumque plagarum, quas redemptor tuus Christus amore tui accepit.

Subiunges deinde precationem eiusmodi.

Domine Iesu Christe, paciētiæ speculum, & auctor omnium bonorū, qui tener infantulus circumcissionis dolorem paciētissimè tulisti, in omnibusq. Iudeorum conuitiis, & quas intulerunt plagis atq. diris flagellis, infractum semper animum, & benignum exhibi-

exhibuisti: *Obsecro, vt hanc mihi infundas gratiam, qua summa constantia, qua Christianum hominem, officiumq; meum decent, perficiam, iniurias omnes illatas fortiter perferam; neque proorsus ad vllas aduersitates commouear: sed equabili sim animo, tã in contrariis, quàm in rebus secundis. Qui viuunt & regnas cum Deo patre, in vnitae, &c.*

Die Mercurij, de obedientia.

Primò hic de obedientia trium regũ cogitabis, qui statim visa stella, regnis diuitiis, patriaq; relictis, ad exterarum regiones profecti, recens natum regem inquisierunt, inuentumq; oblati muneribus prostrati in terrã adorauerunt. Et tu igitur in primis summa diligentia internas inspirationes, & sancti spiritus pias suggestiones obseruato: deinde sedulo, quod admonent perficito, Deoq; voluntatem tuam in omnibus offerre studeo.

Secundò, ad Christi Domini tui attẽde obedientiam, quod nulla in re sibi Christus pepercerit, vt patris voluntatẽ perficeret, in ieiuniis, in vigiliis, orationibus, cõcionibus, fatigationibus, quas pro conuertendis peccatoribus perpeffus est. Quid multis? Adeò promptè Patri in omnibus obtemperauit, vt dicere sit solitus: *Meus cibus est, vt faciam voluntatem patris mei, &c.* Neq; tu igitur laborem vllum detrectes, qui tibi ex obedientia obeundus est: nec vllis impendiis parcas, vt proximi saluti consulas, quantumuis id tibi molestum videatur.

Tertiò, obedientiam summam Christi saluatoris admirare; quam non solũ Patri æter-

no ad mortem vsq. crucis præstitit: verū etiam impiis tortoribus; quando illis purpuram induentibus morem gessit; iussus sedere, obtemperavit; imponentibus coronam spinicam, inclinavit caput; & arundinem contumeliosè oblatam benignè suscepit; atq. ita in cæteris, quantumcunq. duris & acerbis, promptè obsequutus est. Libèter igitur tu quoq. aliis obtempera in iis, quæ salua & bona conscientia, ac citra peccatum, vllum facere queas: & facilem ac promptum te illis exhibe, qui operam tuam expetunt; in quocunq. negotio, quantumuis molesto.

Quartò, illam non leuiter pertranseas obedientiam, qua præsidis Pilati iussione, ad populum ridendus ab omnibus Rex gloriæ processit, ludicra illa purpura indutus, spinea corona redimitus, arundinem manibus gestans, totoq. corpore miserè dilaniatus. Quanta hic confusione perfundebatur omnium ludibriis expositus; quamq. grauitè aures eius percutiebāt crudeles illæ durissimæq. voces, quibus omnes illi acclamabant: Crucifige, Crucifige eum! Esto igitur & tu obediens in toleranda quauis confusione & contumelia, à quocunq. siue meritò, siue immeritò illata.

Quintò cogita, quanta obedientia summus ille iudex viuorum & mortuorū, iniquā mortis sententiam susceperit, ab Ethnico & impio iudice. Ideo & tu Dei in primis, deinde maiorum tuorum voluntatē in omnibus lubēs perage, ad mortem vsq. obedire paratus esto; nihil

vans

vana aliorum iudicia, nihil verba aliorū reuer-
 ritus à cœpto desiste, aut insincerè quippiam
 age; quin potius tibi persuasum habe, hâc Dei
 esse voluntatē; nec quenquā in te vllam habe-
 re potestatem, quæ non sit data de super.

Orabis denique tali modo.

Domine Iesu Christe, summe totius orbis Impe-
 rator; cui ad nutum omnia obediunt; cui se reges
 inclinant & cui subsunt cunctæ prorsus creaturæ: Ro-
 go te per insignem illam obedientiam, qua totū ita
 Patris voluntati subdidisti, ut fatereris esse cibū tuum
 eius iussionem implere: Neq. illi tantum paruisti, ve-
 rum etiam hominibus quantumuis improbis; ut iudici
 Pilato in suscipienda mortis sententia; & impiis tor-
 toribus in his, quæ ad inferendas pœnas iniquè preci-
 piebant: Rogo, inquā, ut gratiam mihi largiaris, qua
 tuis in primis sanctissimis mādatis & piis internis Spi-
 ritus sancti suggestionibus ohtemperem; cœcam, ve-
 locem, alacrem, atq. humilem obedientiam superiori-
 bus meis libenter præstem. Qui viuis & regnas cum
 Deo patre, & Spiritu sancto Deus, in omnia secula
 benediētus, Amen.

Die Iouis, de amabili benignitate Christi.

Primò considera, quā amabili Christus be-
 nignitate in illius senis Simeonis vlnis,
 præsentatus in tēplo, requieuerit: precare ip-
 sum, ut in vlnis animæ tuæ quiescens, dulce-
 dinem cordis tibi largiatur, & benignitatem
 amabilem, qua cum omnibus hominibus sua-
 uiter & amanter verferis.

Secundò benignitatem illam tecū expende,
 qua simplicium discipulorum, adeoque ipsius

H pro-

proditoris Iudæ pedes, positus in terram genibus, & lauerit & terferit, & osculatus sit: qua etiam Apostolis & nobis omnibus, in perpetuam suæ passionis, suæq. erga nos immensæ charitatis memoriam, seipsum in sacramento Eucharistiæ dederit: qua denique benignitate eosdem, ob discessum passionemq. suam iam contristatos, in extrema cœna consolatus sit. Da ergo operam, benignum & affabile te exhibere omnibus hominibus; etiam si duro & alieno à te animo esse videantur.

Tertiò, cõsidera, quàm benignè ingēs peccatorū nostrorū pondus in se suscepit; ponderosam illam crucem in terrā accliuis benignè portarit; quamq. amicè ad mulieres conuersus, eas cõpellauerit, dicens: Filix Ierusalē, nolite flere super me, sed super vos ipsas flere, &c. Proinde hilari ac benigno animo iugum Domini Saluatoris sine obmurmuratione suscipito, neque vnquā tibi plus impositum esse causare, quàm merueris, aut ferre queas. Præterea, si quando aliquis operam tuam deponat; non te morosum aut difficilem, sed benignum exhibe: neq. desidera, vt quis tibi compatiatur; quin potius tu aliis omnibus compateres; & quo ad eius fieri poterit, subueni.

Quartò, expède, qua benignitate iam iam cruci affigendus, crudeles illos tortores iuuerit; dū illi vestes, vulneribus inherentes, tā immaniter detraherēt. Sis itaq. etiā tu benignus illis, qui vitia tua, tuosq. defectus tibi aperiunt: nec tantisper exspectes ea exuere, donec te vel
neces-

necessitas cōpellat, vel quispiā acriter urgeat; sed illicō vt aduertis, quid alius in te reprehēdere velit, ne te excusā; verūm agnita culpa tua, id omni conatu emendare contende.

Quintō, cōsidera, quā benignē & amanter saluator tuus, in crucē tam horrendē proiectus, extenderit brachia sua, diris clavis cruci affigēda; quāq. benignē eos aspexerit, qui illū tam crudeli ac ignominiosa crucis morte afficiebant. Quocirca tu quoq. benignū, blandūque, atq. amabilē vultū tuis omnibus praebeo, qui tibi vel maximē aduersantur: lætoq. animo de manu Domini suscipito, quicquid aduersitatis occurrit; & vires deniq. tuas omnes alacriter libenterq. in Dei seruitium, fructūq. tuorum vtilitatem exponito.

Postea autem sic orabis.

Domine Iesu Christe, benignissime Deus; qui summa semper amabiliq. benignitate erga tuos usus fuisti; quando infantulus in vlnis Simeonis requiescebas; quando Apostolorum lauabas pedes; quando crucem ponderosam baiulans, ad mulieres conuersus, eas consolabaris, vestibus spoliabaris, & manus crudeliter perforandas porrigebas. Precor te, vt etiam benignitatem amabilem mihi conferas, qua cum omnibus, prout conuenit, verser; animi summa dulcedine cum illis agā; nec aduersantibus sim asperior quām fauentibus; verūm amabilem dulcemq. benignitatem omnibus exhibeam. Qui viuis & regnas cum Deo Patre & Spiritu sancto Deus, in secula benedictus, Amen.

*Die Veneris, de inestimabili, ardentissimaq;
charitate Christi Domini.*

Primò cogita diligenter, quanta Christus Dñs accensus fuerit charitate, quãdo vt te hæredẽ constitueret regni patris sui, profugus esse voluerit in terra aliena, furorẽ Herodis in summa paupertate, infantulus adhuc tenerimus cū matre declinans. Fuge igitur, qualibet tentatione ingruente, in amabile cor Christi, eiusq; uertã vulnera: in iis ineffabilẽ eius bonitatẽ atq; charitatem contemplare: ẽ regione autem tuam abiectiõnem, malitiã & infidelitatem: vt ex tali consideratione, superbus tuus arrogansq;ue animus deprimatur; & ad Deum redamandum inflammetur.

Secundò, perpẽde, quã singulari dilectione omnes homines prosequatur; dũ cunctos, quibuscũq; premãtur miseriis aut malis, amãter ad se inuitat, vt eos subleuatos recreet; Venite (inquiens) ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiã vos. Tu itaq; magna cum fiducia ad ipsum accede, quantumcunq; te peccata grauent; sperans, si modò illi obtemperes, certò te liberatum iri. Daq; operã, vt Dei amorẽ in temetipso experiare, qui efficiet, vt nihil tibi durũ sit aut molestũ; iuxta illud D. Bernardi: Amanti nihil difficile.

Tertiò considera tecũ sedulò, quanta charitate animæ tuæ sponsus vires suas omnes tribus cõtinuis horis in ligno crucis suspẽsus exhauserit, atq; ita planè sacratissimũ eius corpus exaruerit, vt nihil in eo remãserit humoris. Tu
ergo

ergo vt tãto amori aliquid repēdas in eius seruitium, nihil tibi parcas, sed in iis quæ grata illi fore cognoscis, libenter vires tuas omnes eius amore consumas. Cura autem sedulo, ne eas in proprio tuo iudicio, atq. volūtate, & prauis concupiscentiis adimplendis expendas.

Quartò, quanto amore septē illa postrema verba cruci affixus protulerit, perpēde; quibus ille nobis immensam charitatem, quam cordi inclusam tenebat, testatā reliquit. Ego igitur in verbis tuis Christi amore, tã modestus atq. maturus; tamq. verax, humilis, & benignus; vt facillè quiuis animaduertere possit, te verū Dei timorem & amorem in corde gestare.

Quintò, diligenter tecū animo versa, quàm ineffabilis fuerit illa charitas, qua Deus summus, in maximis cordis angustiis, & totius mundi opprobriis, pro te vilissimo vermiculo, illā crucis acerbissimā mortē perpeffus fuerit. Tu, qui nihil dignū tãto amore referre potes, hoc tantū conare, vt sensualē omnem affectionē in te mortifices; radices vitiorum euellas; atq. ita te cōponas, vt mundo mortuus soli Christo viuas, eiq. te totum dedas, qui ad extremā vsq. ignominiam, summosq. cruciatus, seipsum totū tibi impēdit, quādo & sanguinē vniuersum in tuā vtilitatē profudit, & animā deniq. ipsam pro tua salute liberalissimè dedit.

Hanc demum subiungas orationem.

Domine Iesu Christe, Charitas increata, qui tãto amore salutē nostram semper sibi iuisti; vt tanquam profugus in aliena terra peregrinari dignatus

H 3 sis,

sis, cuius est terra omnis et plenitudo eius; ut prater eo
 omnium hominum, qui ad te veniunt, miseras & ca-
 lamitates sustollere promiseris: denique, est immensos
 nostri causa exantlatos labores, etiam sanguinē uni-
 uersum profunderē, & animam pretiosissimam pro
 nobis ponere volueris: per hæc te supplex oro, ut mihi
 veram charitatem infundas; qua te in primis arden-
 tissimè diligam, deinde proximum omnē in te, & pro-
 pter te summo complectar amore; nihilq. mihi in re-
 bus ullis hæcā; quibus vel tibi, vel proximo obsequiū
 aliquod exhibere queam, quātumuis id durum sit mihi
 atque molestum. Qui uiuis & regnas cum De patre,
 & spiritu sancto Deus, &c.

*Die Sabbati, de Liberalitate & Compassione
 Christi Seruatoris.*

Primò illam liberalitatem expēde, qua se-
 ipsum puer duodecim annorum in templo
 manifestauit hominibus, declaraturus ob quā
 causam in hunc mundum venisset; nimirū, ut
 cælestis sapientiæ ac diuinæ gratiæ suæ the-
 saurū liberaliter nobis cōmunicaret. Semper
 igitur tibi ob oculos pone, qua de causa in hūc
 mundū ueneris: uidelicet nō ut tua consecte-
 ris cōmoda; aut tibi plus æquo indulgeas; sed
 ut te potius deseras; te totū diuinæ uoluntati
 & obsequio, proximorūq. tuorum utilitati of-
 feras; atq. aliorum commoda tuis præponas.

Secundò, ut summam Christus Saluator li-
 beralitatem omnibus exhibuerit, aduerte. Ali-
 quando enim in medio populi stās, ita clama-
 uit: Si quis sitit, ueniat ad me & bibat: para-
 rum se ostendēs, omnibus omnium necessita-
 tibus

tribus subuenire. Idcirco esto etiã tu erga omnes liberalis. Et si quando accidat, vt opere illis succurrere nequeas; tunc verbis piis, atque iudiciis aliis exterioribus, talem te exhibeas, vt vel sic cordis tui liberalitatem declares.

Tertiò cõsidera, vt liberalissimè tui cordis sui pretiosum sanguinem propinarit; quando sacro latere aperto, quidquid reliquum erat in corpore sanguinis, profudit. Tu vicissim te illi gratum præbeas; atq. ob eius amorem, in omnia, quæ etiam naturæ molesta sunt, libenter effunde.

Quartò, de summis & internis sacratissimæ matris doloribus diligenter cogita; quanta videlicet cordis tristitia, toto illo passionis tẽpore, affecta fuerit; quando oculis ipsa suis dilectissimum filium suum in cruce suffixũ conspexit; quando in tantis eum angustiis, & in tantis cruciatibus morrentẽ vidit; quando deniq. post mortẽ sinu suo eũ complexa, omniã eius vulnera maximo animi mœrore cõtẽmplans, lachrymis irrigauit. Proinde tu de spõsi tui passione sæpius cogitans, sedulò eam mente reuoluens; Christo eiusq. benedictæ matri cõpatere, dolorem aliquem in te excitãs, quòd tam ingentes cruciatus in gratiã tui Saluator Christi fuerit perpeffus. Gere te interim apud omnes modestũ atq. maturum, citra vllã animi vacillationem ac dubitationem, tam in aduersis quàm in prosperis, ac iis omnibus, quæ vel lætitiã vel mœrorem adferre possunt.

Quintò deniq. perpende, quãto dolore ma-

tris ac aliorum piorū hominum, Christus Dei filius sepultus sit. Tu igitur da operam, Christi Domini tui passionē in corde gestare; eamq̄. sæpius mente reuoluere; præterea conscientia tuæ sepulchrum frequenter vera contritione, ac oris Confessione purgare; deniq̄. voluntariè ac liberali animo, in memoriã passionis Christi, pœnitentiam peccatis debitam exoluere. Omnia in laudē Saluatoris nostri Iesu Christi, qui cum Patre & Spiritu sancto regnat Deus, in secula benedictus, Amen.

Postremò, eiusmodi ad Deum orationem fundas.

Domine Iesu Christe, potentiſſime atq̄. liberaliſſime Deus; qui ſumma liberalitate teipſum totū nobis donasti, quando in maximis laboribus, & corporis moleſtiis nihil tibi parcens, omnes ſitientes ad te venire iuſſiſti, ut aqua ſalutari eos potares, & liberaliſſimè celeſtis ſapientie diuineq̄e gratie theſaurum illis communicares; deniq̄. ſanguinē uniuerſum, illum etiam, qui in corde interioribusq̄. uisceribus latebat, ut te totum nobis impendere nō dubitares, liberaliſſimè effudiſti. Oro ut mihi liberalē des animum, quo non ſolum in tuum obſequium, ſed in auxilium quoq̄. ſalutemq̄. proximorum, me totum, meaq̄. omnia liberaliter impendam. Fac etiam (precor) ut ſedulò & continenter paſſionem tuã, doloremq̄; ſanctiſſime matris in corde geſtem; quorum meditatione vitã meam, Chriſtiano homine, & uocatione mea dignam traducam, animumq̄. meum ita componã. ut dignus ſit, in quo per gratiam tuam quieſcas & habites, unã cum Patre & Spiritu ſancto, in omnia ſecula, Amen.

C A P V T